Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: M. Emin Kantürk
İdarehanesi: Nuruosmaniye Caddesi No. 54 — İstanbul
Tel: 23300

15 ŞUBAT 1952 Cuma Sayı 24

# İşçi Hakkı





Şimdilik her ayın 1 inde ve 15 inde çıkar — Başyazarı: Kemal SÜLKER — Yıl: 1 — Fiatı 10 Kuruş

## Işverenler Sendikası Başkanı A. Ilmen'i işçiler protesto etti

### Işverenler, işçi sendikasının boynuna bir kement atmak ve iki ucunu elinde tutmak istiyordu

İşçi Sendikaları Birliği 10 şubat pazar günü Eminönü Halkevinde mühim bir protesto toplantısı yapmıştır. Toplantı, Adalet Mensucat Fabrikası Müdürü ve sahiplerinden ve Mensucat İşverenleri Sendikası Başkanı Âtıf İlmen'in İşçi Sendikalarını zaafa uğratmak, Tekstil Sendikasının idarecilerinden Başkan Bâhir Ersoy, Genel Sekreter Şaban Yıldız, Sekreter Muammer Özerkan'ı sınıf mücadelesi tohumlarını atmakla itham etmek, sendikalı işçilere sosyal yardımı kesmek, işçileri sendikadan istifaya mecbur bırakmak istemesini protesto için yapılmıştır.

Toplantıda belirtilen fikir ve mütalâalardan ilham alarak bir arkadaşımız şunları yazmıştır:

İhtilâf çıkarmağı değil, (H ı r) çıkarmayı, karşısında kütle değil "kalabalık,, görmeyi, mücadeleyi soysuzlaştırıp istikametini kanun harici hareketlere yöneltmeyi ve bu tahrikini işçi sınıfından geliyormuş gibi gösterip demokratik ilerleyişe çelme atmayı, kanun seninse fabrikalar benim deyip devlete kafa tutmayı, yalnız iş kanununun herhangi bir maddesi değil ceza kanununun sınıf veya zümre tahakkümüne mahsus maddelerine de ulu orta meydan okumayı ve bütün bu hareketlerini bir bezik partisinin rehaveti içinde umumî efkâra rağmen elini kolunu sallıya sallıya korkusuz, çekinmeden, üzülmeden yapabilen bu kabadayı kimdir? Kapısında (Adalet!) yazılı bir müessesenin sahibi ve Tekstil İşverenler Sendikasının bir numaralı kurucu üyesi.

Ne yapıyor biliyor musunuz? İşverenler Sendikası adına bir beyanname yayınlıyor: Sendikalı işçileri fabrikasına almıyor, fabrikasındaki Sendikalıları kapı dışarı ediyor. Esbabı mucibesi de yüz kızartıcı: Sendikalı işçiler nasıl olsa sendikalarından yardım görüyorlar, sendikasız işçileri de ben himaye! edeceğim diyor. Ve yine diyor veya demek istiyor ki: İşçi sendikaları yalnız ve yalnız randımanı ve istihsali artırmaya mahsus bir işletme cihazıdır ve işverenin kanuni ve sosyal mükellefiyetlerini hafifletecek bir yardımcıdır.

Ya ne değildir? Ücret meselelerine burnunu sokamaz, iç yönetmeliğin yürürlüğünü

Devamı sayfa 3 de

## Garsonların Hâlâ dertleri önlenmedi

### 15 - 17 saat çalısıyor ve sadece 50-60 lira alıyor

**Şehrimiz lokanta, otel ve eğlence yerleri işçileri sendikası yönetim kuruluna İsmail İnan arkadaş tarafından mühim bir takrir verilmiştir. Bu takrirde yüzde onlar, iş müddetleri, iş elbiseleri gibi esaslı ihtiyaçlara temas edilmiştir. Bu takrir üzerine sendika, Çalışma Bakanlığına dikkate değer bir yazı göndermiştir.**

**Önemine binaen bu yazıyı aynen neşrediyoruz.**

Çalışma Bakanlığı Makamına

A n k a r a

Çalışma Bakanlığı kurulduğu günden bu yana bütün iş kollarına mensup işçiler gerek ücretlerinde ve gerekse iş nizamlarının düzenlenmiş olmasından bir çok ilerlemelerin kaydedildiği açık olarak görülmektedir.

Devamı sayfa 3 de

## SENDIKALAR BIRLİĞİ ve POLİTİKAYA ALET OLDUĞU İDDİASI

### Neşredilen beyannamede ileri sürülen ithamlar ve fikirler

**Birlik ve Politika**

İşçi Sendikaları Birliği Yönetim Kurulunda vazife taksimi yapıldıktan sonra iki üye Birlikten çekilmiştir. Basın Teknisyenleri Sendikası Başkanı İbrahim Bilge ile Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikası Başkanı Üzeyr Kuran Yönetim Kurulundan istifa etmiş, ayrıca Birlik toplanıncıya kadar Sendikalarının da Birlikle olan hukuki ve fiili ilgilerini kestiklerini belirtmişlerdir.

Bu konular Birlikte görüşülmüş ve bir komisyonun bu sendikalar Yönetim Kurulları ile temas etmesi kararlaştırılmıştır. Bu sırada Birlik Başkan Vekilliğine getirilen Basın Teknisyenleri Sendikası Yönetim Kurulundan Şeref Hivel, kendi sendikası Yönetim Kurulunu mahkemeye vermeği teklif etmiştir. Şeref Hivele göre, Sendikasının Yönetim Kurulu Birliğin siyasete âlet olduğunu ileri sürerek istifa yazısı göndermekle suç işlemiştir.

Sendikalar Birliği sabık

Devamı sayfa 3 de

## Paşabahçe şişe işçileri son zamdan memnun değil

Paşabahçe Şişe ve Cam işçileri Sendikasının çıkardığı toplulukla iş ihtilâfı Yüksek Hakem Kurulu tarafından kesin k a r a r a bağlanmıştır. Bu karara göre, saat ücretleri ile akord ve yevmiye esasına göre ücret alanların saat başına isabet eden ücret mikdarları 45 kuruşa kadar olanlara yüzde 30, 45 kuruştan yukarı olanlara yüzde 15 zam yapılacaktır. Zam kararı 7 Kasım 951 günü yürürlüğe girmiş telâkki edilecek ve o tarihten itibaren birikmiş zamlar derhal istihkak sahiplerine ödenecektir.

İşçiler Yüksek Hakem Kurulu kararından memnun olmamışlardır.

DARILMACA YOK

### Plân, Tekel odun ve barika-i hâkikat

Plânlılarla plânsızlar tartışıyorlar. Milletce mi kalkınalım, ferdan ferda mı? Birincisi Tanpınarın, ikinci tez, hükûmet adına Ticaret Bakanının. Hükûmet istihsalden istihlâke kadar uzanacak bir plânla yapılamıyacağı kanaatinde. Tanpınar, yapılacağı. Ya plânsızın hakkından plânlı gelsin deyip bekliyeceğiz. yahut milletce de, ferdce de kalkınmayı ferdaya bırakacağız!.

★

Orman dâvasında iki zihniyet çarpışıyor: Kereste ve odun.

Günlük politika odunu, millî politika keresteyi tutuyor. Ve ikisinin müşterek savunma silâhı: Sopa!

★

Tekel, Cibali tamir atölyesini "lûzumsuzluğuna binaen,, lâğvetmiş. Halbuki biz Tekel'in "lûzumsuzluğuna binaen,, lâğvedilmesini bekliyorduk.

★

Bazan tersine oluyor: Barika-ı hakikatten müsademei efkâr doğabiliyor. Evvelâ Mercan satıldı. Sonra Şehir Meclisi birbirine girdi.

ŞİMŞEK

## Tekel Bomonti ve Liman - Dok işçileri saat ücretlerine zam talebinde bulundu

### Liman işçileri, işçi yemeklerinin ıslahı zaruretini de belirterek bu işin düzelmesini istediler

Uzun müddettenberi devam eden Tekel Sendikalarının fazla mesai ve ücret zammı yeni bir safhaya intikal etmiştir.

Tekel Bira Fabrikası işçi mümessilleri bu sabah Tekel Genel Müdürlüğüne müracaat ederek toplulukla iş ihtilâfı çıkardıklarını bildirmişlerdir. İşçi mümessilleri işçi ücretlerine yüzde elli zam yapılmasını istemektedirler.

Diğer dokuz Tekel fabrikası işçi mümessillerinin de zam talebi için Tekel Genel Müdürlüğüne başvurarak ücretlerin yüzde elli nisbetinde arttırılmasını isteyecekleri söylenmektedir.

Diğer taraftan Liman, Doklar Gemi Sanayii İşçileri Sendikası da toplulukla iş ihtilâfı çıkarmışlardır. Sendika ihtilâf sebeplerini ve isteklerini dört madde halinde söyle hülâsa etmiştir:

1 — İşçi saat ücretlerine seyyanen 30 ar kuruş zam yapılması,

2 — Evli ve çocuklu işçilere ayrıca saat başına 5 er kuruş zam icrası,

3 — İşçi yemeklerinin ıslahı,

4 — İşçi mümessilleri ve sendika temsilcilerinden mü teşekkil bir izinbat komisyonu teşkili.

Bu taleplerin kabulünü istiyoruz!.

## Fırın işçilerinin isteği

### *Ücretler çuval başına ödenmelidir*

Belediye İktisat Müdürlüğü yeni bir ekmek çeşnisi hazırlamaktadır. Fırın işçileri yeni çeşni ve yeni ekmek fiatları tesbit edilirken kendi ücretlerinin de göz önüne alınmasını istemişlerdir. Un ve Unlu Maddeler Derneği Başkanlığına vaki olan müracaatlara göre, fırın işçileri ücretlerinin çuval miktarı üzerinden ödenmesini istemektedir. Bu u s u l k a b u l e d i l d i ğ i t a k d i r d e işçi ücretlerinden herhangi bir kesinti yapılmasının önleneceği ve 8 saatlık mesainin de sağlanacağı bildirilmektedir.

İşçilerin bu talebi kabul edilmelidir.

BİZE GÖRE:

# İnsan hakları karşısında durumumuz

Münir KOÇOĞLU

Harp görmüş memleketlerin bütün gayretleri iki noktada toplanıyor: Alabildiğine istihsal, alabildiğine inşaat. Parti mücadeleleri, bütçe münakaşaları, sosyal ve politik davranışlar, hattâ hürriyet anlayışı bu iki konuya bağlanmış; işsiz vatandaş, evsiz yurttaş kalmayıncaya kadar.

Yerden bitiveren köyler, çehrelerini değiştiriveren şehirler sayılmıyacak kadar artmaktadır. Daha geçende Avrupalı bir başbakan son bir sene zarfında ancak üç yüz bin(!) yeni mesken kurabildiklerinden üzüntü ile bahsediyordu. Ve bu memleket altı milyon nüfuslu idi.

Millî gelirimizin beş milyara yaklaştığı, köylü vatandaşın keyfinden şakur şukur göbek attığını, toprak mahsullerimizin yüzde yüz hattâ beş yüz artışla ambarları bastığını, istihsalin, bu günedek görülmemiş rakamlara yükseldiğini okuyor ve duyuyoruz. Hummalı bir yol faaliyeti, sulama, hidroelektrik ve ziraat sanayiinin bacalarından savrulan yüz binlik rakamlar yanında bin defa hayret edilecek sessizlik.

Bu iktisadî kalkınma veya altın devri yanında kaç toprak altı köyümüz toprak yüzüne çıkarılmıştır? Kaç mağara insanı orman köyüne yerleştirilmiştir? Yeniden kurulan kasabanın adı nedir? Kaç şehrin yüzü değişmiştir? Kerpiçten kurtulan ve kömür yakan köylünün listesini Ankara radyosundan beklememize yüksek müsaade diliyebilir miyiz? Kaç şehirde kaç adet işçi apartımanı dikilmiştir, lütfen resimlerini basar mısınız?

Gecekonducular da olmasaydı şu İstanbulun iskân politikası rakamsız kalıverecekti. Şehrin dörtte üçü gayrı sıhhi, halkın dörtte üçü kiracıdır. Blok evler mi, blok apartmanlar mı? Ahşap mı yapalım, beton mu? Bu arada on beş bankanın göstermelik teşebbüsleri.

İktisadî kalkınmanın realitesi sosyal bünyede demirbaş haline gelemiyorsa, millî gelir artışının mânasını anlamak güçtür. Sen istediğini söyle! Ben işsiz vatandaşa ve meskensiz yurttaşa bakarım. Artıyor mu, eksiliyor mu?

Geçenlerde gayrı menkul sahipleri bir toplantı yaptı. Verdiler, veriştirdiler. Nerdeyse kiracılarla, Millî Korunma Kanununu asacaklardı. Tuttular bir de karara vardılar. Birleşmiş Milletlere şikâyet ediyorlar. Kimi, biliyor musunuz? Kökü kuruyası kiracıları ve Millî Korunmayı. Sebep? İnsan Hakları Beyannamesinin yedinci maddesinde: "Hiç kimse maddî mülkünden mahrum edilemez" de ondan. Siz de şaşırdınız değil mi? Kuzu postunda tilki. Yahu mahrum olan siz değil, biz kiracılarız. Hele siz lâyihayı hazırlayın da sizin yerinize altına imzayı biz atarız. Ve unutmayın ki İnsan Hakları Beyannamesinin otuz maddesi vardır. Birisi sizinse, yirmi dokuzu bizim.

# Fransız kanunları karşısında Memur sendikalarının durumu

Yazan: **Kemal Karpat** (Avukat)

**Memur Sendikaları:**

Karşımıza mühim bir mesele olarak çıkan memur sendikaları idare doktrinini alâkadar ettiği gibi sendika doktrinini de çok yakından alâkadar eder. Memurlar bulundukları statü, gördükleri hizmet bakımından bambaşka bir durumdadırlar ve endüstri sahasında çalışan işçiden ayrılmaktadırlar.

Memurların partonları yoktur. Onların emirlerine itaatle mükellef oldukları şefleri vardır. Tayin tasarrufu ile memur statüsüne dahil olan şahıs o andan itibaren memuriyetin bütün icaplarını kabul etmiş sayılır. Amme dairelerindeki iş şartları dahilî nizamnamelerle tayin edilmiş olup iş mukavelesi burada bahis mevzuu olmamaktadır.

İşçi ile işveren arasındaki menfaat zıddiyetine mukabil idare ile memur arasında hizmet noktasında bir vahdet vardır. Sınaî faaliyet mevzuunun seçilmesi şahısların ihtiyarına bırakıldığı halde idare faaliyetinin mevzuu millî iradeyi temsil eden organlar vasıtasile tebellür eder. Bu halde memurun idareye iştiraki vardır.

Bir idare şubesinin her kolunu temsil eden bir bakan vardır ve bu bakan kararlarından mes'ul olduğuna göre, memur sendikasının karşısında, aleyhine çalışacağı bir patron yok, bakan veya bakanlar kurulu ve teşriî meclisi vardır. Memur sendikası azalarına işçi sendikasının getirdiği faydaları getiremez. Maddî bakımdan memur durumunu şu veya bu şekilde teminat altına alınmış bulunduğuna ve memur için muayyen kültür şart olduğuna göre emancipation meselesi de burada rol oynamıyacak demektir. Bu durum karşısında memur sendikasının gayesi kolayca anlaşılmamaktadır.

Meseleyi, verdiğimiz sendika malûmatı zaviyesinden incelersek durum bu olmaktadır. Fakat başka şekilde incelemeğe kalkışırsak neticeler başka olur. Bir memur, statüsünün kendisine bahşettiği hakları korumak gayesile bir teşkilât kurabilir. Yani memurun meslekî menfaatlerini değil, ancak Houriou'nun tabirile "carriere"ni korumağa matuf bir teşkilât meydana getirebilir. Yani memur; maaşının tam eline geçmesine, tekaüdiyenin yeter olmasına, hiyerarşi âmirlerinin haksız muamelelerini önlemeğe, hastalık, ölüm halinde haklarının korunmasına çalışırlar. İşçinin, istihsalden, tabiri caiz ise, sübjektif haklarını aramak için bir sendika meydana getirmesine mukabil, memur sendikası objektif haklar aramak gayesini güder. Duguit memur sendikalarını asrın sendika hareketlerinin bir cephesi telâkki etse de bu sendikaları işçi sendikasından ayırmakta ve onlara gördükleri iş dolayısiyle grev hakkı tanınmamaktadır.

Mesele Fransada çok münakaşa edilmiştir. Ehemmiyetine binaen buna işaret etmeksizin geçemiyeceğiz.

Bazı müellifler, memurlar arasında tefrik yapıyor ve bazı memurlara sendikalaşma hakkı tanınmamakla beraber, bazı memurlara bu hakkın tanınması cihetine gidilebileceğini ileri sürüyorlar. Bu tefrik reddediliyor ve memurların sendika kuramıyacakları, bütün âmme hukuku müelliflerince müştereken kabul ediliyor.

Bununla beraber tatbikat farklar arzetmektedir. Fransız sendikaları kanunu 1884 tarihini taşır. Bu kanuna göre kurulacak meslekî teşekküller ayrıca tetkik edilecektir. Bundan sonra 1901 de cemiyetler kanunu ihdas ediliyor. 1884 kanununa uygun olarak kurulacak meslekî teşekküller meyanında memurlara yer verilmemişti. 1901 kanunu ise cemiyetlere ait ve memurlar da bu kanundan istifade etmeleri mumkün olduğu için çıkan mânaya göre memurlar cemiyet kurabilip meslekî teşekküller meydana getirimiyeceklerdir, demek. Zira meslekî teşekküller yani sendikalar ansak 1884 kanununa göre kurulabilecekti ki bu kanun da memurlara şamil değildir.

İdarî tatbikat sendika kuramıyacak olan memurların sahasını daraltmayı düşünüyor.

1901 kanunu ile kurulan memur cemiyetleri 1905 de aralarında federasyonlar kuruyorlar ve C. G. T. ye dahil olarak sendika hareketlerine tam mânasile iştirak ediyorlar. 1907 de Guyot-Dessoigne kanun projesi memurların sendika haklarını genişleterek yalnız otorite memurlarını sendika haricinde tutmağı düşünüyordu.

1884 kanununun 1920 de tadili esnasında memur meselesi tekrar münakaşa ediliyor ve nihayet hususî bir kanunla nizamlanacağı hükmünü koyarak memur durumunu statükoda bırakıyor. Şimdiye kadar memur sendikalarına ait bir kanun meydana gelmiş değildir. 1924 te Herriot sendika hakkının memurlara tanınacağını ve fakat grev hakkının verilmiyeceğini beyan etmişti.

1920 de hükûmet memurlara bir tamim göndererek 1901 cemiyetler kanununa göre teşkilâtlanacaklarını ve "hukukî ehliyet bakımından sendikalar hükmünde olacağını" bildirdikten sonra sendika halinde teşkilâtlanmalarına veya C. G. T. ye dahil olmalarına müsamaha edilmiyeceği bildiriliyor.

Fransız mahkemleri kararları da bu merkezdedir.

Bordeaux mahkemesi, 1921 de Girond öğretmenlerinin sendikasını lâğvediyor. 1922 de Seine Mahkemesi Gümrük ajanlarının P. T. T. müstahdemlerinin ve daha başka memur sendikalarının lâğvına ve üyelerinin cezaya çarptırılmasına karar veriyor. Devlet Şûrası 13 Ocak 1922 de memur sendikalarının gayri kanunîliğini tanımıştır. Vasıtasız vergiler ajanlarının sendika olarak ikame ettikleri dâvanın red esbabında hülâsaten şöyle denilmektedir: "1884 kanunu, hususî menfaat sahiplerine kapital ve iş arasındaki münasebetlere karışmak salâhiyetini vermiştir. Yoksa umumî menfaatı temsil eden memurlara değil. Memurların hususî bir rejimleri vardır ve garantilerden istifade ederler. Memuriyet hayatına girmekle onlar bazı haklardan feragat etmişlerdir(2).

Fransada durum budur. Diğer memleketlerde de az veya çok farklı olarak aynı durum mevcuttur.

Binaenaleyh, memur sendikalarının durumları bu olup onlar âzalarının menfaatlerini memur oldukları noktasından korur. İşçi sendikalarından farklar arzetmektedirler.

**LİBERAL SENDİKALAR:** Bazı yerlerde serbest meslek erbabının kendi aralarında kurdukları ve meslek işlerini düzenlemek gayesini güden teşekküllere sendika ismi verilir. Doktorların, avukatların kurdukları teşekküller bu isim altında anılmaktadır. Ummumî bir bakımdan barolar, Etibba odaları bunu temsil eder. Fransada serbest mesleklerin sendika kurmaları 1920 kanunu ile imkân dahiline sokuluyor ve böylece sendika haklarından istifade etmeleri mümkün bulunuyor.

**İDARİ SENDİKALAR:** Öyle bazı teşekküller vardır ki, bunlara ancak isimleri dolayısiyle bir ehemmiyet vererek sendika nevileri dahiline ithal edilir. Bunlardan birisi komün sendikalarıdır. Komünlerin teşkil ettiği ve komünlerin iradesine tâbi olan bir hizmet teşekkülüdür. Gayeleri komünlerin müşterek menfaatı olan bir hizmeti görmek veya başarmaktadır. Keza bu teşekkül hizmet ihtisasına taallûk eder tarafı da yoktur, zira birden bir kaç iş görebilir.

Nihayet Berthelmy'nin bahsettiği mülk sahibi sendikaları vardır. Bunlar vukuu muhtemel su taşmalarının önlenmesini, bataklıkların kurutulmasını gaye edinirler. İki nevidirler. Serbest olanlar, sendika tarzında kurulurlar. Mecburî olanlar âzalarına karşı idarenin icbar hakkı vardır.

Bu sendikalar gayelerini tahakkuk ettiremezlerse o ilin valisi bunların lâğvına karar verebilir.

**(1) Berthelmy, Traité élémentaire de droit administratif (Paris 1926)**
**(2) İdare dergisi, Aralık 947.**

GELECEK SAYIDA:

**Değirmisaz Mektubu**

**Çeşitli İşçi Meselelerini Aydınlatan Bu Yazıyı Bekleyiniz**

Birliğe Açık Mektup

# On aylık devreden hatıralar

Yazan: Mehmet DİZMAN

— Haya sıyrılmış, inmiş öyle
yüzsüzlük ki her yerde
Ne çirkin yüzler örtermiş
meğer ol incecik perde —
Mehmet Akif

Arkadaşlar!

Eski Birlik Başkanı Bay Şeref Hivel, Basın Teknisyenleri Sendikası Yönetim Kurulunun mahkemeye verilmesini istemiş. Düşündüm.. Birlik Yönetim Kurulunda bulunduğum zaman bir senelik faaliyet gözümün önünden bir sinema şeridi gibi bir anda geldi geçti.

Ne günlerdi, o günler! Ne şaklabanlıklar, ne komediler, ne hokkabazlıklar!

İşsiz ve ıstırap çeken insanların derdlerinin Sirkecide Bahçeli Lokantada rakı masası başında beş dakika içinde halledivermeleri. Kongrelere başkan seçilerek:

"— Hak verilmez, alınır!" diyerek Namık Kemalden şiirler okumalar, Arjantin İşçi Ateşesinin yemeklerini yiyerek, içkilerini içerek, vermiş olduğu hediyeyi Birlik merkezinin duvarından ve asılı olduğu yerden "Brawn geliyor!" diye indirmeler ve Amerikaya seyahat etmeler..

Hey gidi günler hey!..

İnsana her vakit böyle bir devlet kuşu konmaz. İstanbul Sendikalar Birliği Yönetim Kurulunda insanı her vakit tutmazlar.

"İşte böyle, her üç seçim periyodlarına giremeyince haysiyet divanında kalırsın oğlum Mehmet" diyorum kendi kendime.

Hiç unutmam. Çok güzel mehtaplı bir gecede Lido'da mükellef ve muazzam bir sofra ve sarhoşluktan sonra Birlik Başkanının çifte telli oynaması hiç gözümün önünden gitmez. Yunan Sendikaları Başkanı ve İstanbul İşçi Sedikaları Başkanı ve hepimiz "Yunan işçileri ile dostluk, mostluk" derken, paraların ve masrafların Birlik veznesinden ödenmesine karar mı karar!!

"— Yine bizleri başınıza getirdiğiniz için iftihar edebilirsiniz! Sizin i ç i n çalıştığımızı görüyorsunuz!,,

diyebilmek için bu sene bunlardan daha iyi işler görmek lâzım olduğunu düşünen Şeref Bey, Sendikasından istifa ederek, Birlikten istifa etmiyormuş!

Doğrudur ve haklıdır.

Böyle cümbüşler, böyle cureunalar Sendika Yönetim Kurullarında zor bulunur. Fakat ne yazık ki bunları bizzat görüp yazabilmek için artık aranızda — istemeseniz de — bulunamıyacağım.

Hepinize selâm!

Otobüsü kaçırdık vesselâm!

Mehmet DİZMAN

YENİ NEŞRİYAT

**Sarhoşlar** — Orhan Kemalin hikâye kitabı. Çok kuvvetli bir eser.

**Kumpanya** — Sait Faik'in en son hikâye kitabı. Güzel bir kitab.

**Peynir Ekmek** — Tarık Güner adlı bir yazarın Londra hâtıralarıdır.

Bu üç kitap Varlık Yayın Evinindir. Üç kitap da birer liradır.

Hararetle tavsiye ederiz.

# İşverenler Sendikası Başkanına

Baştarafı sayfa 1 de

kontrol edemez, kollektif mukavelelerle hükmi şahıs haline gelemez. İplerinin ucu işverenin ellerinden çıkamaz.

İş hukuku ve sosyal adalet mevcut temel içtimaî nizamımızın bir parçası haline gelmiştir. Bu Çalışma Bakanlığı, bu sendikalar, bu federasyonlar süs için kurulmadı. Emek sermayenin bir parçasıdır amma işveren derebey değildir. İşverenle işçinin tencereleri ayrı kaynar. Türkiye işçi sınıfının hak ve menfaatlerinin savunulmasını bugüne ulaştıran yol bir oldubittiden gelmedi, fermanını kendi mücadele kuvvetinden alarak büyüdü, gelişti.

Millî ekonomi ile sosyal bölümlerin ahenginden bahsediliyor. Bunun adı da galiba Sosyal Adalet-tir ve bu konu ile ilgili kanunlar tercüme edilerek yürürlüğe konmadı, galiba devlet olarak ele alındı ve millet olarak benimsendi, ve daha alınacak ve benimsenecekler de kuyruğa girmiş sıra bekliyor.

Tam bu sırada belki de eski bir alışkanlıkla sosyal adaleti karaborsaya düşürmek istiyorlar. İplik değil ki gizli bir mahzene sıkıştırıversinler, beygir kuvveti değil ki teşviki sanayie uydursunlar, vergi değil ki arka kapıdan yürütsünler. Ona (emek) denir, (insan) denir, (vatandaş) denir. Canlıdır ses verir. Sene de 1800 değil 1952 dir.

İşverenler Sendikası bir kuvvet gösterisine girişmiştir. Kendi bakımından zamanı da iyi seçmiştir. Ve ilk selenseyi de çekmiştir. Çekmiştir ama yumrukla ve bunun içinde gayri nizamî. Bizimkiler biraz sarsıldı amma dize gelmedi. Ve gelmiyecektir. Bu işin cazgırlığını vali yapamaz. Çalışma Bakanlığının yetkilileriyle beraber C. Savcısının düdüğü de ötmelidir. Bu arada Tekstil işçilerinin, telâşsız ve hakkından emin tavırlarını da takdir ve tebrik etmelidir.

Öyle bir çağa gelmiş bulunuyoruz ki, akıllı işverenler veya sendikaları, devşirme işçi ordusiyle perakende alış verişi değil, disiplinli işçi sendikalariyle toptan pazarlığı millî ekonomimizin inkişafı bakımından prensip edinmelidirler. Bu ayrıca onların yararınadır da. Mektepli - alaylı mücadelesi gibi sendikasızları sendikalılara karşı kendi çıkarlarına kullanmak istemelerinin tepkisi şuurlu Türk işçisini parçalamaya değil daha çok birleşmeye götürecektir. O, artık işçiyi kahvelerden toplıyamıyacaktır; sendikalardan bölük bölük, tabur tabur ve liste halinde dâvet etmek zorundadır. Bu çeşit darbeler karşısında bocalansa bile şaşırılmıyacaktır. Hiçbir işçiyi sendikasından istifa ettiremiyecekler ve böyle bir gafletin kurbanları da geçici menfaatlerini değil uzun vâdeli garantilerinin yeniden sendi kaya dört elle sarılmakta olduğunu kısa zamanda anlayacaklardır.

Şu noktayı da belirtelim ki bugünün Türk işçisi kanunsuz hareketleri adliyeye ve mahkemelere götürmekte ustalaşmamış olsa bile kat'î olarak bu yoldan ayrılmamaya kararlıdır. İstidaların adedi bini geçse de, celseler aylarla sürse de; dili, lisanı ve heyecanı sürçse de o bu yoldan ayrılmıyacaktır. Adalet anlayışının tekâmülüne uygun karakterde ve hak tesliminde casaretli, modern bilgili hâkimler m a ğ d u r Türk işçisinin gönüllü avukatlarıdır.

Bütün sendikalıların, yüzlerle kongrenin, üzerinde ısrarla durdukları ve binbir misalle tekrarladıkları "İş Hukuku Mevzuatının,, kifayetsizliği; kifayetsizliği değil de tamamile işverenler lehine ve yararına bulunuşu bu hâdiseyle en kat'î binbirinci delilini ortaya koymuştur. Totaliter devrin derme çatma müeyyideleri, zor karşısında gerdan kırma mahiyetindeki lütufları maalesef 14 mayıstan sonra da benimsenmiş, silbaştan yerine restorasyona gidilmiştir.

Sendika kurma hüriyetinin münakaşasından çok evvellere ait bir (İş Kanunu) bugünkü telâkki ve icaplara ne kadar cevap verebiliyorsa, loncalar ve esnaf dernekleri zihniyetiyle hazırlanmış bir (Sendika Birlikleri Kanunu) ve devede kulak (İşçi Sigortaları), grev ve lokavt devrine giren sermaye ve emek münacebetlerini hakikaten bir çıkmaza sokmuştur.

İhtilâfta tahakküm sistemi, devletin bitaraflığını kanunlar huzurunda tarafların eşit bulunuşlariyle mümkün kılar. Mevzuatın yüzde sekseni işverenler lehinedir. Böyle sakat ve tek taraflı bir iş hukukundan doğacak ve müteamil hale gelecek bir (İş Ahlâkı) millî ekonomiye olduğu kadar Türk işçi sınıfına da zararlıdır.

Büyük Kurultay toplanmalı, dosyalar ve vakıâlarla konuşmalı. Parti politikalarını müzakere salonunun kapısındaki vestiyere asarak anadan doğma yuvarlak masaya oturmalı. İşçi sınıfının sağduyusu, menfaatleri ve hakları millet önünde ve devlet himayesinde dile gelmeli. Bil ginler fütursuz ve tarafsız, delegeler korkusuz, stenolar telâşsız çalışmalı, emek ve sermaye münasebetleri yeniden ve toptan ele alınmalıdır. Hukuk devletindeki işçi sınıfı (İhkakı hak) istiyor.

Ayrıca, üç bin antidemokratik kanunun değiştirilmesi gerekçesinde ön plâna alınan (İnsan Hakları Beyannamesi) nin antidemokratik iş hukuku mevzuatında da ilk plâna alınması elbette ki adalet ölçülerine en uygun buluncaktır.

# Garsonların dertleri

Baştarafı sayfa 1 de

Hususiyeti itibarile hiçbir iş koluna benzemiyen iş kolumuz ise İş Kanununun esas teşkil edecek maddelerinden faydalanamamaktadır. Halen 935 yılına ait iş şartları altında ve ayni ücretle çalışmakta olduğumuz aşağıdaki bariz hakikatlerden anlaşılacaktır.

1 — Yıllardanberi bitmez bir ihtilâf mevzuu olarak devam edegelen ve efkârı umumiyeyi de tiksindirecek şekilde bir hal alan %10 ların bir neticeye bağlanmamış olması bunun canlı misallerinden birini teşkil eder. On binlerec vatandaşın hayatiyetini ifade eden ve mukadderatına amil olan bu ihmalden üç mühim sebebin meydana geldiğini görüyoruz:

a) İşverenler yıllardanberi halkdan listeleri haricinde %10 fazla para tahsil etmelerine göz yumulmuş ki buna ihtikârdan başka bir isim vermiye imkân yoktur.

b) İsmimizi ve hattâ bizi halka karşı senet olarak kullanmak sureti ile namımıza %10 garson ücreti diye aldıkları paraları kasalarına irat kaydetmekte ve bu vesile ile muazzam bir vatandaş topluluğu istismar edilmektedir.

c) Vatandaşlara eşit hak tanıyan Anayasa ve bir vatandaşın hakkına diğerinin tecavüz etmesine asla müsamaha etmiyen hukuk nizamlarımızın ruhuna aykırı hüküm taşıyan bu hallere bigâne kalınmakta olduğu keyfiyeit üzerine toplanmaktadır. Bu kanaati ortadan kaldırmak için bu hakların sahiplerine verilmesi için çıkarılacak kanunda geçmiş senelere dair gasbedilmiş garson haklarının kendilerine verilmesinin teminini ihtiva eder bir maddenin de derpişi yerinde olacaktır.

2 — Bunun dışında kalan, ücretle çalış... işçiler ise yukarıda da arzedildiği üzere geçimleri ayda 40 - 60 lira gibi bir meblâğa inhisar etmekte olduğundan bu vatandaşların da mağduriyetlerinin önlenmesi için asgari ücret tarifesinin bir an evvel tabiki cihetine gidilmesi zaruridir.

3 — Nüfusu 50.000 i aşan şehirlerde 10 kişiden az işçi çalıştıran işyerlerinin de İş Kanunu şumulüne alınmasına Bakanlar Kurulunun yetkili olduğuna göre nüfusu milyonluk olan şehrimizde bu hükmün tatbik edilmemiş olması vatandaşları öz ve üvey diye iki grup muameleye tâbi tutmaktadır ki bu da demokrasi ve hukuk nizamlarımızla kabli telif değildir.

4 — Sınıfımız işçilerinin maddeten olduğu kadar bedenen ve ehlirsiz bir mesai altında çalışagelmekte oldukları müteaddit şikâyetlerimizden de anlaşılabilir. Halen 11 saat kabul edilen mesaimiz 15 : 17 saat arasında devam etmektedir. Esasen kanunda (aralı işler) diye konulan hükumden %80 nisbetindeki işyerlerinde çalışan işçi arkadaşlarımız faydalanamamakta olduğuna göre bunların da 8 saat mesaiye tâbi tutulması lâzımgelir. Aynı zamanda ve bilhassa mutfak personelinin iş şartlarının en ağır kabul edilen işlerden daha ağırken bunların da bu kanuna tâbi tutulmamaları artık bu vatandaşların yarı çağ insan olmadan telef olup gitmelerini intaç etmektedir.

5 — Kanunda hakkımız olarak tanınan ve fakat Bölge Çalışma Md.lüğünün ihmali yüzünden işlerinin mahiyetine göre işçilere verilmesi icap eden iş elbiseleri ile keza işyerlerindeki iş şartlarını İş Kanunu gereğince gösterilmesi zarurî olan dahilî talimatnamelerin ancak %10 u teşkil eden işyerlerinde bulunması bu sınıf insanların ne kadar ihmal edildiği ve dâvalarına bigâne kalındığını bu misalle göstermek kâfidir.

6 — Yukarıda arzedilen noktalar üzerinde ötedenberi durulmaktadır. Sendikamızın senelerdenberi çalışmasına rağmen müsbet bir neticenin meydana gelmemiş olması üyelerimiz arasında haklı infialler yaratmakta ve sendika Yönetim Kurulunu fasılasız fakat haklı muahezelere tâbi tutmaktadır.

Uzun zamandanberi devam eden dahilî mücadeleyi ancak sayın Bakanlığınız bu hususlarda gerek basına ve gerekse sendikamıza mücerret ifade ile verdiği söz ve gösterdiği vadeyi beklemekle teselli imkânlarını bulabildik.

Nihayet her gösterilen vâdenin arkasını karanlık gören üyelerimiz zaman zaman sendikanın lüzumsuzluğuna işaret etmekte ve bunun sadece işçiyi aldatan bir vasıtadan ibaret olduğunu söylemek suretile ilgilerini azaltmaktadırlar. Üyelerimizin de teklifi olarak son bir ümit ile ilgili mercilere başvurulması ve muazzam bir vatandaş topluluğu için feci bir manzara arzeden bu hallerin ortadan kaldırılması için teklifte bulunmayı yerinde gördük. Bu teşebbüsümüz de bir hayal sukûtu ile neticelendiği takdirde artık Yönetim Kurulumuzda Sendikayı teşkil eden üyelerin bu haklı nokta nazarına iştirak etmeyi en uygun hareket olarak kabul edecek ve bu sebeple işe yaramadığı görülen sendikanın da feshi cihetine gidilecektir.

Memleketimizde işçi dâvalarının işçi lehine neticelenmediği için Bakanlığınız teşkilâtı ile omuz omuza çalışan ve her gün yeni yeni kurulan Sendikaların yanında mazisi bidayette kurulan sendikalarla bir olan teşekkülümüzün böyle bir karara varması dâvaların leyhte değil aleyhte neticelendiğine dair olan amillerden biri ve başlıcasıdır. Bu kötü halden doğacak reaksiyonun iyiye kalbedilmesi için yukarıda madde madde belirttiğimiz hususların en yakın bir zamanda halline emir ve müsaadelerinizi saygı ile arzederiz.

Yönetim Kurulu
Bşk.
Yunus Yakar

# Sendikalar Birliği

Baştarafı sayfa 1 de

yönetim kurulu veznedarı ve Basın Teknisyenleri Sendikası üyelerinden Mehmet Dızman, Şeref Hivelin "mahkemeye verme,, teklifi üzerine Birlik Yönetim Kurulu üyelerine hitaben dikkate değer bir mektup yazmış ve gazetemize göndermiştir. Bu mektubu 2 inci sayfamızda bulacaksınız.

Diğer taraftan Basın Teknisyenleri Sendikası, Birlikten niçin çekilmek istediklerini belirten bir beyanname yayınlamıştır. Bunda şöyle denilmektedir:

"Yaptıkları her oturumda halli icabeden meseleleri gölgeliyecek kadar türlü şahsî endişelerin zebunu olan bu ekseriyetin emellerinin tahakkukuna basamak olmamak gayesiyle Yönetim Kurulumuzun almış olduğu bu karar, işçi sınıfını, hiç olmazsa mensup olduğumuz Sendikayı bu fâsit daireden kurtaracaktır.

Son Birlik Genel Kurul toplantısının cereyan tarzı ve kongreye tekaddüm eden günlerde bazı yerlerde yapıldığı söylenen ve çok mahrem tutulduğu halde şüyu bulan taplantılarla, yeni seçilen Birlik Yönetim Kurulundaki vazife taksiminden evvel yukarıda bahsettiğimiz ekseriyete dâhil bazı üyelerin (Birliğe seçilecek başkanlık divanının yukarıya sempatik görünen kimselerden seçilmemesi takdirinde, işçilere devletten vâdedilen şeylerin alınamıyacağı) ileri sürülerek politika yapılmak istenmesi de ayrılma kararımıza saik olan sebeplerden birkaçıdır.

Arkadaş! Artık seni temsil yetkisinin kullanmak şerefini, bir nevi yeni elbise gibi sırtlarına geçirerek senin alın terin ve devam eden sefaletin pahasına, kendilerini sağa sola begendirmek için harcıyanları bilmelisin! Artık senden olanla senden gibi gözükenleri ayır dedip, aldatılmana asla müsaade etmemelisin. Bunu tahakkuk ettirmek en büyük vazifelerin arasındadır.,,

## Kartal çimento fabrikasında ölüm faciası

Kartaldaki Yunus Çimento Fabrikasında bir müddet evvel makineler arasında feci şekilde can veren Mustafa Özdemirin ölümü hakkın da Savcılığa yeni bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbara göre zavallı Mustafa Özdemir bir cinayete kurban gitmiştir. Yani kendisi kasten makineler üzerine atılmıştır. Savcılık facia mahallinde 5 kişilik bir heyetle keşif yaptırmış ve tahkikatı genişletmiştir.

BÜYÜK HİKÂYE

# Bereketli topraklar üzerinde yaşıyoruz

Tefrika No. 6

Yazan: Rüştü CEYHAN

MAL CANIN YONGASI

Gecenin on buçuğunda uyanan Yusuf, yattığı yerde doğruldu. Herkes uyuyor, yalnız Köse Topal, köşesinde, omuzunda yorganı, mum ışığında para sayıyordu.

Yusuf gözlerini ovaladı, gerindi.

"Topal ağa!„ diye seslendi.

Köse Topal paraları saklamağa çalışırken:

" O kiiim?„ dedi.

"Pâlike vaktı oldumola?„

"Yat yat.. dedi Köse Topal, vakıt er daha...„

Yusuf tekrardan yattı. İkinci sefer uyandığı zaman tam vakitti. Üst katta bir çalar saat ötmeğe başladı, bir çocuk ağladı, bir kadın uykulu uykulu söylendi ve pehlivan Ali kuvvetle yellendi.

İflâhsızın Yusuf:

"Dert!„ dedi, Aliyi dürttü: "Alı, Alı lan, Alıı!!!„

Pehlivan Ali inledi. Yusuf tekrar sarstı, sonra tekrar. Ali nihayet doğruldu. Kocaman yumruklariyle gözlerini ovaladı, başını kaşıdı, esnedi.

"Heç halım yok hey Yusuf.. Geberiyom vallaha...„

"Ben de, dedi Yusuf. Benim de heç halım yok a nörek kardaş...„

Köse Hasan'ı dürttü. O ölü gibi upuzun yatıyordu. Üst katta hareket iyiden iyiye artmıştı. Bir erkek boğula boğula öksürdükten sonra gürültüyle tükürdü. Bir çocuk kız kardeşini uyandırıyordu. Bu sırada mahalle bekçisi ahır kapısında durarak düdüğünü içeriye kuvvetle üfledi. Sonra:

" Haydin hey milleeeet! diye bağırdı, iş başına haydin...„

Millet işbaşı yapmak için gidince, Köse Topal yorganı tepesine çekip yattı. Bir türlü uyku tutmuyordu. Aklında hep Hidayetin oğlu. Gündüz, ahır kapısında durup gevezelikleri hatırladı. Sonra birdenbire düşündü ki, oğlanın babası da, emmisi de hırsız, vacibi, yol bağıcı insanlardı. Babası candarma kurşunuyla, emmisi de Kayseri'de darağacında can vermişti.

Yorganı atıp yatakta oturdu. Zifiri karanlıktı. Uzaklardan fabrika gürültüsü geliyor, arada bekçi düdüğü duyuluyordu.

"...... şu sıra geliverse? Çıkar lan paraları dese?„

İki yanına korkuyla baktı.

Oğlan usuldan geliverse de, çıkar lan paraları, dese, "...bağırırım!„ diye aklından geçirdi. "... kim duyacak? Yukardakiler işe gittiler tekmil...„

Karşı koysa, gücü yetmiyecekti, oğlan güçlüydü. Yüreği kötü kötü çarpıyordu. Kibritini arandı, buldu, çaktı, mumu yaktı. Yataktan usulcacık çıkıp, don paça, ahırın ta öbür başına gitti. Kulak verdi. Sonra çömeldi, yeri eliyle yokladı. Üç kulhüvallahi'yle bir elham okuyup iki yanına üfledikten sonra cüzdanını koynundan besmeleyle çıkardı, gübre yığınını besmeleyle eşti, cüzdanı besmeleyle koyup üzerine ılık güb reyi besmeleyle örttü, çıplak ayaklariyle bir güzel çiğnedi, yatağına döndü ve mumu üfleyip yorganı tepesine çekti.

Dışarda fırtına çıkmıştı.

Karşı ahırda Hidayetin oğlu, rüya görüyordu. Köse Topal'dan iki kayme istiyor, Köse Topal vermiyor. "..seni bana sayıyla mı verdiler dümbük?„ diye gırtlağını sıkıyor, sıkıyor..

Köse Topal'ın yuvalarından fırlıyan göz bebekleri! Göz bebekler büyüyor, büyüyor.. Kocaman birer bomba oluyorlar.. Hidayetin oğlu onu öylece bırakıp, elinde cüzdan, kaçıyor, lâkin göz ler.. Gözler de peşinde. Bir köşeyi dönüyor, çamurlara bata çıka nefes nefese kaçıyor, açık bir kapıdan içeri dalıyor, kapının kanadını kapayıp bekliyor. Elindeki cüzdanda bir kımıltı. Bakıyor. Cüzdan irili ufaklı yılan ve akrep yavrulariyle dolu. Cüzdanı elinden atacak ken, yılan yavrularından biri bileğine dolanıyor, can havliyle bağırmağa başlıyor..

Hidayetin oğlu kendi sesinden uyanarak, yatağında doğruldu. Terlemişti. Su dökmeğe diye kalktı. Dışarı çıktı. Ahırın duvarına çöğdürdükten sonra, Köse Topal'ın yattığı ahıra taraf baktı:

"Ahıra varsa, tepesine çok se kerhanacının... Kim ne bilecek?„

Birdenbire vazgeçti. Gündüz ahırın kapısına dinelip ettiği gevezelikleri hatırlamıştı. Yerden bir taş aldı, hiç sebepsiz, Köse Topal'ın ahır kapısına attı. Sonra yatağına döndü, yorganı tepesine çekti.

**İŞİN AĞIRLIĞI VE ÜCRET AZLIĞI BABINDA**

**— III —**

On beş gün geçti.

Bu on beş gün içinde, iki defa para aldılar. Yusuf'un gündeliği üç yüz yirmi kuruştu, Sulu kozacı Hasan'ın üç yüz otuz beş, Kırma tablada çalışan Pehlivan Ali'nin se üç elli.

Yusuf'la Ali on beş gün içinde hiç avara kalmadan çalışmışlardı. Köse Hasan, on beş günde beş defa avaralık vermişti. Sulu kozanın buz gibi suları on iki saat ta iliklerine işlemiş, işten sonra değişecek kuru çamaşırı olmadığından, öylece yatmıştı. Böğründe kurşun gibi bir sancı, soluğunu alamıyor, kıvrılıp kalıyordu. Pehlivan Ali'yle Yusuf'un üstbaşları kuruydu amma, ikisi de pamuk tozundan yılmışlardı. Genizleri yanıyordu.

Köse Hasan:

"...kardaşlar, diyordu, bu sulu koza benim iflâhımı kesecek. Irgatbaşı'ya disek, beni başka işe virmezola?„

Kimse kulak asmadı. Zaman zaman onu yatağında iki kat bırakıp savuştular. En son seferinde, her zaman dan daha halsizdi. Böğrü öyle sancılanıyordu ki.. Yan yattı olmadı, sağa döndü olmadı, sola döndü olmadı olmadı.

Ortalığı süpürmekte olan Köse Topal yanına sokuldu:

"Öyle mi? dedi, noluyon?„

Hasan iki kat:

"Nebliyim vallaha Topal ağa.. Soluğumu alamıyom...„

"Niren ağrıyor?„

"Nibleyim vallaha.. Börüm mü disem, börem mi disem, yörem mi disem.. Duramıyom, geberiyom...„

Köse Topal çömeldi:

"Kendini üşütmüşsün! dedi. Koynunda paran muran varsa vir de sana ısıccak bi çay kaynadiyim.. Bi de Gıripin yut, bi şeyciğin kalmaz!„

Köse Hasan düşündü, düşündü.. "Mesarif„e boğulmak işine gelmedi:

"Yok ağa, dedi, sağ ol! Geçer zahar...„

Köse Topal hırsla kalktı. İçinden "Geber;„ diye söylendi, "...geçermiş...„

**... VE İŞTEN ÇIKARILMA**

Öğle paydosunda Yusufla Ali işten geldiler.

Yusuf:

"Irgatbaşı yerine adam aldı, habarın olsun!, dedi.

Köse Hasan hâlâ sancılanıyordu. Kaygıyla baktı:

"Essahtan mı be kardaş, dime be!„

Pehlivan Ali yorganına bağdaş kurmuştu:

"Essahdan!„ dedi.

Yusuf:

"Pâlike bu, diye burnunu kaşıdı, nirde arkadaşınız, diye sordu, hasta dedim, bu işin ehli değildedi....„

Köse Hasan içini çekti.

Berikiler somunla tahin helvalarını yemeğe başladılar. Köse Hasa'nın karnı pek aç değildi amma çağırsalar, belki... Çağırmayışlarına gönüllendi, lâkin belli etmedi bakmadı bile.

Yemekten sonra paketlerinden birer cıgara yaktılar. Neden sonra Yusuf'un aklına geldi

"Niren sancılanıyor?„ diye sordu.

Köse Hasan:

"Biliyom mu ki? dedi. Şurdan ağrı, şöyle.. Şuralar işte.. Börüm mü, börem mi, yürem mi.. Nebliyim kardaş, duramıyom...„

Günler geçti. Onu arayan soran pek olmuyordu. Ötekiler işlerine gidip geliyorlardı. Yalnız Köse Topal arada sırada soruyorsa da, "...herif, töbe.. Ölüp ölüp gidiyor, paraya tövbe kıymıyor!„ du.

Yusuf'la Ali, on iki saattan on iki saata, onu da yemeğe buyur etmekten bıkmış usanmıştılar. Bir gece işe giderken, Yusuf:

Devamı var

**İŞÇİ ARANIYOR**

**İş ve İşçi Bulma Müdürlüğünden:**

100 lâstik işçisi kadına, 25 bobinci kadına, 2 bobinci ustası kadına, 2 terzi kadına, 15 ev hizmetçisi kadına, 5 kaldırımcı erkeğe, ayrıca çıkrıkçı, ipek bükümcü, masuracı kadınlarla bir muhallebici ustasına, bir havagazı ve elektrikli çamaşır makineleri ile mutfak levazımatı tamircisine ihtiyaç vardır.

İsteklilerin Müdürlüğümüze müracaatları.

**BİR FABRİKA MÜDÜRÜ MÜMESSİLİ KOVMUŞ**

Kırıkkale (Özel) — Top fabrikasında senelerce verilmiyen fazla mesai munzam zamlarının ödenmesi mahkemece kararlaştırılmıştır. Fakat bu zamlardan bazı kesintiler yapılacağını haber alan işçi baş mümessili, fabrika müdürünü ziyaret etmiş, durumu sormuştur. Müdür, işçi baş mümessilini kovmuş, mümessil sorusunu tekrar etmiş, bunun üzerine hademe çağrılmıştır. Hademe, mümessile, "dışarı buyurun„ demiş, mümessil de dışarı çıkmıştır. Müdürün, mümessili kovması üzüntü yaratmıştır. (İ.T.)

**HEREKEDE HAKSIZ YERE İŞTEN ÇIKARILAN MÜMESSİL**

Hereke (Özel) — Hereke Fabrikasının on senelik bobin dairesi ustabaşısı olan sendikanın sabık başkanı İsmail Kaçarel, ustabaşılıktan alınmıştır. Yerine bu işten hiç anlamıyan müflis bir patates taciri getirilmiştir.

İşçiler bu haksız yer değiştirmeyi teessürle karşılamışlardır. Fabrika yeni müdürü Cevat Alparın bu işi düzelteceği umulmaktadır.

(M.Ö)

**TUNÇBİLEKTE İŞÇİ SENDİKASI SEÇİMİ**

Tunçbilek (Özel) — Tunçbilek işçi sendikasının yıllık genel kurul toplantısı 27. 1. 52 günü saat 17 de işçi sinemasında yapılmıştır. Sendika başkanı bir yıllık çalışma ve hesap raporlarını okumuş, yönetim kurulu ibra edilmiştir. İşçiler Tunçbilek ve Değirmisaz Soma sendikalarının birleştirilmesini istemişlerdir. Bunu müteakip yeni yönetim kurulu seçilmiştir.

Başkanlığa kaynakçı Selâmi Saymer, başkan vekilliğine inşaat ustabaşılarından Hüseyin Kahırman seçilmiştir. Tebrik ederiz.

(M.Y.)

**Dr. HÜSNÜ DOĞANÇAYA AÇIK TEŞEKKÜR**

Aralık 952 ayında İşçi Sigortaları hastahanesinde senelerden beri çekmekte olduğum fıtık'tan mütevellit ameliyat yaparak beni bu dertten kurtaran Doktor Hüsnü Doğanca'ya ve hastahane de yattığım müddetçe beni ihtimamla tedavi eden diğer Doktorlara alenen teşekkürü bir borç bilirim.

Bu teşekkürümün kendilerine gazeteniz vasıtasiyle duyurulmasını rica ederim. Saygılar.

İspirto Kısım İşçilerinden 38 Kart sayılı Necip Şenkaya

**TUNÇBİLEK ELEKTRİK SANTRALİ İŞÇİLERİNE BANYO YAPTIRILMALIDIR**

Tunçbilek (Özel) — G.L.İ mıntakasında Amerikan Vestingaus Şirketi tarafından kurulan 2000 kilovatlık elek trik santralı işçileri banyo yapamamaktadır. Buna sebep banyoya sıcak su verilmemesidir. Santralın alt katındaki külcü işçilerin durumu çok üzücüdür. İşçiler kül içinde Tavşanlıya kadar gitmek zorunda kalmaktadır. İlgililerin dikkat nazarını çekeriz. (M.Y.)

**İŞÇİ HAKKI**
**Haftalık Siyasî**
**Müstakil Gazete**
Gönderilen yazılar geri verilmez.

∴

Yıllık abonesi 520 kuruş
Altı aylık 260 »

∴

**İlân tarifesi**
Başlık 20.00 lira
Resmî ilânların bir santimi: 2.00 »
Kongre ilânları 7.50 »

∴

Doğum, nişan, düğün ve ölüm ilânlarından hiç bir ücret alınmaz.
Dizgi ve Tertip
**İstanbul Matbaası**

**Baskı:**
**Gün Matbaası**